

Аналіз результативності здобутих компетентностей учнями навчальних груп (під час дистанційного навчання)

Дистанційне навчання – форма організації і реалізації навчально-виховного процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіально (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників віч-на-віч, інакше, коли учасники територіально знаходяться поза межами можливої безпосередньої навчальної взаємодії і коли у процесі навчання їх особиста присутність у певних навчальних приміщеннях навчального закладу не є обов'язковою).

Інструменти спілкування у дистанційному навчанні

Електронна пошта – це стандартний сервіс Інтернету, що забезпечує передавання повідомлень, як у формі звичайних текстів, які в інших формах (програмах, графіці, звуках, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У системі освіти електронна пошта використовується для організації спілкування викладача й учня, а також учнів між собою.

Форум – найпоширеніша форма спілкування викладача й учнів у дистанційному навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Програмне забезпечення форумів дозволяє приєднати різні файли певного розміру. Кілька форумів можна об'єднати в один великий. Наприклад, під час роботи малої групи учнів над проектом, створюються форуми для кожної окремої групи з метою спілкування під час проведення дослідження над вирішенням поставленого для даної групи завдання, потім – обговорення загальної проблеми проекту усіма учасниками навчального процесу (веб-конференція).

Чат – спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативного спілкування людей через Інтернет. Є кілька різновидів чатів: текстовий, голосовий, аудіовідеочат. Найбільш поширений текстовий чат. Голосовий чат дозволяє спілкуватися за допомогою голосу, що під час вивчення іноземної мови у дистанційній формі є важливим моментом. В освітніх цілях за необхідності можна організувати спілкування в чатах з носіями мови. Це реальна можливість мовної практики, яка проводиться у рамках запропонованої для дискусії проблеми, сумісної проектної діяльності, обміну інформацією.

Відеоконференція – це конференція реального часу в on-line режимі. Вона проводиться у визначений день і в призначений час. Для якісного проведення відеоконференції, як і телеконференції, необхідна її чітка підготовка: створення програм (цим займається мережевий викладач), своєчасна інформація на сайті і розсилка за списком (виконує педагог-куратор). Відеоконференція – один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених класах», коли учні і викладач знаходяться на відстані. Отже, обговорення й прийняття рішень, дискусії, захист проектів відбуваються у режимі реального часу. Викладач і учні можуть бачити один одного, викладач має можливість супроводжувати лекцію наочним матеріалом.

Блог. Це форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей. В Інтернет-курсі з мови технології блогу можна використовувати під час навчання у колективі. Наприклад, автор (один учень чи їх група) виконав певне завдання (твір, есе), яке розміщується на сайті свого мережевого щоденника (блогу), потім автор блогу дає можливість іншим учням прочитати і прокоментувати розміщений матеріал. У учнів з'являється можливість обговорення й оцінки якості публікації і коментарів іноземною мовою, що сприяє розвитку мовленнєвих навичок.

Середовище Classroom дозволяє організувати онлайн навчання, використовуючи відео, текстову та графічну інформацію, різні додатки Google. Вчитель має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

Соціальні мережі та Viber дозволяють створювати закриті групи, чати, обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Інтернет-навчання як основа безперервної освіти націлене на оволодіння навичок самостійної освітньої роботи, та формування в здобувачів освіти ключових компетентностей.

Специфіка Інтернет-навчання, що базується на телекомунікаційних технологіях, Інтернет-ресурсах і послугах, впливає на способи відбору і структуризації змісту, способи реалізації тих чи інших методів і організаційних форм навчання, що суттєво впливає на функціонування всієї системи. Учень відбирає й оброблює інформацію, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. У центрі пізнання знаходиться проблема, яка вимагає роботи думки для її розв'язання. Пізнавальна, мисленнєва діяльність індивіда дозволяє йому виходити за рамки отриманої інформації, будувати нове знання. Роль мережевого викладача полягає в тому, щоб допомогти учням, стимулювати їх до самостійних роздумів, відкриттів, новим поглядам на досліджуване явище, предмет. Водночас учитель і учень залишаються учасниками цього процесу в активному діалозі.

Перелік освітніх джерел та онлайн платформ на допомогу педагогам в організації дистанційного навчання

Студія онлайн-освіти Educational Era <https://www.ed-era.com/>

iLearn (<https://ilearn.org.ua/>) – цікаве, безкоштовне і доступне 24/7 навчання: онлайн курси з основних предметів ЗНО, вебінари з найкращими репетиторами Києва, тести, подкасти, матеріали для самопідготовки .

Prometheus <https://prometheus.org.ua/>Онлайн курси України і світу із різних предметів та різноманітних напрямків для вчителів та учнів

Каталог електронних освітніх ресурсів Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка <http://urok.ippo.kubg.edu.ua/>

Інтерактивні підручники Edera (математика, біологія, укр. мова, історія України, фізика, географія, біологія) <https://www.edera.com/books/>

Мультимедійні підручники КМ Медіа (з відео і можливістю читати на телефонах) <http://kmmmedia.com.ua/books/>

Українська програма – каталог е-підручників, відео, аудіокниг для школи <http://ukrprog.com/>

Розумники – придбання (диски та скачування з сайту) ліцензійних МОН е-підручників (педагогічні програмні засоби, тести, лабораторні практикуми та інше) <http://rozumniki.net/>

Електронні версії підручників <https://e-pidruchnyky.net/>

РІЗНІ УМОВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Є різні соціальні умови, в яких живуть учні:

Є учні, які живуть у складних життєвих обставинах. Якщо для них організований будь-який зв'язок з навчальним закладом чи педагогічним працівником, то це вже дуже позитивно.

Є різні технологічні моменти, які пов'язані, знову ж таки, з тим, в яких умовах живуть учні – у багатьох просто немає інтернету.

Є різні дидактичні обставини. Ми перебуваємо у стані, що дидактика, методики мають зреагувати і з'являться якісь методичні кейси проведення відеоуроків, відеоконференцій.

Дистанційне навчання виявило:

Є група учнів, яким складно навчатися в таких умовах, що їм потрібна підтримка.

Потрібно посилити мотиваційні моменти.

Уміння критично мислити, працювати з будь-якою інформацією, навички саморегуляції – виявилися не просто не сформованими, деякі учні про це навіть не здогадувались.

ЗМІСТ ОСВІТИ І ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання може бути синхронним і асинхронним.

Синхронне:

Це “прямий ефір”, дитина контактує через засоби зв'язку безпосередньо з педагогом. Це може бути відео-, аудіозв'язок, спілкування в чаті.

Дозволяє підтримати учнів. Навіть коли викладач надсилає смайлик, добрі слова, то це для учнів вияв людськості. Це спричиняє розуміння, що вони долучені до спільного процесу.

Асинхронне:

Потребує самостійного планування або планування за допомогою викладача.

Може відбуватися через електронне листування, блоги, сайти тощо.

Асинхронне дистанційне навчання так само потрібне, як і синхронне, тому що є учні, яким потрібно більше часу на

опрацювання тієї чи іншої теми. Також є учні з різними освітніми потребами, тож так забезпечується диференціація.

Перевага асинхронного дистанційного навчанням ще в тому, що його можна планувати, виходячи з наявних умов.

Найкращий результат має гібридне навчання – коли ми зустрічаємось із учнями в синхроні (наприклад на відеоконференції) і водночас застосовуємо асинхронне навчання.

ПОРАДИ ДЛЯ ШКІЛ, ЯК ДОСЯГТИ ЄДИНОГО ПІДХОДУ ЩОДО РОЗКЛАДІВ І ПРАКТИК

Робіть усе можливе з того, що ви можете зробити. Робіть зараз і думайте про перспективу.

Спростуйте: менше = більше. Насправді найважливішим є зворотний зв'язок – конструктивний, раціональний, формувальний, який сприятиме розумінню навчального матеріалу учнями. Не кожен урок – це супервідео, думайте про кінцевий результат.

Важливо: не всі діти можуть зайти на сайт з комп'ютера. Тому коли ми створюємо якісь ресурси, маємо думати про мобільні пристрої.

Зворотний зв'язок:

Має бути зручним. Зручним для учнів і педагогів. Оберіть найкращий канал зв'язку, який влаштує всіх.

Має бути своєчасним. Якщо учень чекає на зворотний зв'язок від педагога тиждень – це може спричинити непорозуміння, не дуже чітку систему навчання. Звісно, навантаження під час дистанційного навчання на усіх учасників освітнього процесу колосальне. Часу особливо немає, але треба обирати, чим займатися, щоб надати якісний фідбек учням.

Постійність. Зворотний зв'язок не може бути час від часу, він має бути постійним і послідовним. Саме так ми можемо дійсно чогось навчити учнів.

Контрольні списки або що потрібно зробити для покращення. Ці списки можуть бути груповими, якщо вся група зробила помилку.

Корисні посилання, рекомендації – що потрібно подивитися, на що звернути увагу. Усі рекомендації мають бути чіткими. Закликаю подумати про допомогу і співпрацю, щоб зворотний зв'язок був підтримкою. Якщо у вас є можливість зробити зворотний зв'язок індивідуалізованим, то зробіть це. Адже зворотний зв'язок у груповому чаті для всіх (як спроба мотивувати батьків і учнів) спричиняє непорозуміння і конфлікти.

Інструменти для оцінювання:

Гарно показали себе онлайн-тести з автоматичним зворотним зв'язком. Неможливо перевірити сотні робіт через фото. Тести перевіряють рівень запам'ятовування інформації, відтворення або роботу з іншими гаджетами. Сервіси: Quizlet, Google Forms, Kahoot, Pear Deck.

Навчання через відео. Якщо ви посилаєте відео, то бажано, щоб до нього була якась перевірка. Адже просто подивитися відео і зробити типову вправу – не дієво. Краще прив'язати до відео те, що ви будете оцінювати. Сервіси: EdPuzzle, Khan Academy, Nearpod, YouTube.

Можна використовувати записані пояснення/відгуки на діаграмах, розв'язках чи процесах (обговореннях), якщо ви користуєтесь цими додатками. Просто писати на тому, що надсилають учням. Сервіси: Flipgrid, Explain Everything, Seesaw, Screencastify, Kaizena.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Розробіть правила дистанційного навчання та відслідкуйте процес. Унормуйте його зі своїми колегами і зробіть так, щоб це було зручно і для вчителів, і для батьків, і для учнів. Простий вхід – найкраще рішення наразі.

Використовуйте синхронне і асинхронне дистанційне навчання.

Співпрацюйте! Обмежте кількість додатків і платформ. Співпрацюйте з різними педагогами, щоб, наприклад, створити разом сайт для навчання, якщо у вас збігаються програми, підручники і т.д.

Створюйте спільноти і покращуйте зв'язок. Допомагайте одне одному, тому що так ви можете підтримувати свій ресурс. Ти, наприклад, записала навчальне відео, а я розроблю інтерактивну вправу, і в нас буде чудовий урок.

Надайте можливість учням працювати парами, у групах над якимось проектами. Розкажіть їм, як це робиться.

Оберіть інструменти, зручні для мобільних пристроїв. Інакше велика кількість дітей просто “відпаде”.

Напишіть листа подяки учням за те, що вони вчаться, батькам– що підтримують. І собі обов'язково теж напишіть лист подяки.